

M.Phil 1st Semester Examination, 2019

SANSKRIT

PAPER—SAN-113

Full Marks : 40

Time : 2 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable

Illustrate the answers wherever necessary

सर्वे प्रश्नाः संस्कृतेन देवनागर्या च विधेयाः

1. चतुर्णां टीका लेख्या —

5 × 4

(क) प्रमाणम्

(ख) दृष्टान्तः

(ग) वादः

(घ) जल्पः

(ङ) छलः

(च) निग्रहस्थानम् ।

2. चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः —

5 × 4

(क) को नाम प्रासादवासिन्यायः ? शब्दशास्त्रे अस्य क उपयोगः ?

(ख) सोदाहरणमालोच्यताम् —

व्याख्यानतो विशेषप्रतिपत्तिर्न हि
सन्देहादलक्षणम् ।

(ग) देवदत्तहन्तृहतन्यायस्य व्यवहारः व्याकरणे प्रदर्शयताम् ।

(घ) 'काकाधिकरणन्यायः' व्याकरणे कुत्र प्राप्यते ? तेन व्याकरणे किं कार्यं संसाधितम् ? सोदाहरणमालोच्यताम् ।

(ङ) पुरस्तादपवादा अनन्तरान् विधीन् बाधन्ते नोत्तरान् — सप्रसङ्गं सोदाहरणं व्याख्यायताम् ।

(च) टीका लेख्या — विप्रतिषेधः ।